

η ματορος ἐρίων, δστις φοβεῖται ν' ἀπολέσῃ τὸν εὐνοούμενον γάτον του;

— Α! Μεγαλειότατε, εἰπεν δ Μωζίρον, δστις, κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα, σίχε τὴν αὐτὴν γνώμην μετὰ τοῦ Κουέλου, ἐὰν δὲν εἰσθε τυχαῖος βασιλεὺς, ἀποδεῖξατε το δι' ἔργων μεγάλων βασιλέως. Τι διαβολον! Ιδού, δ Νάρκισσος εἶνε ἀγαθὸν ζῷον, ἀλλά, ἐὰν τῷ θλίψωσι τὰ ώτα, μουγκρίζει, καὶ, ἐὰν τὸν πατήσωσι, δάκνει.

— Πολὺ καλά! εἰπεν δ Ερρίκος δρίστε, δ ἄλλος μὲν παραβάλλει μὲ τὸν κυνάκιον.

— "Οχι, Μεγαλειότατε, εἰπεν δ Μωζίρον. ἀπ' ἐναντίας βλέπετε, δτι θέτω τὸν Νάρκισσον ὑπεράνω ὑμῶν, διότι οὔτος ἡζεῖται νὰ ὑπερασπίζῃ ἑαυτόν, ἐνῷ δ Υμετέρα Μεγαλειότης δὲν ἡζεύει.

"Ἐπίσης δ' δ Μωζίρον ἔστρεψε τὰ νῶτα πρὸς τὸν Ερρίκον.

— Ορίστε, ἔμεινα μόνος, εἰπεν δ βασιλεὺς· ἀριστα, ἔξακολουθήσατε, ἀγαθοὶ ρῆται μου, ὑπὲρ τῶν δοποίων μὲ κατηγοροῦσιν, δτι γυμνόνω τὸ βασιλείον· ἔγκατελείφατε με, ὑβρίσατε με, σφαξατέ με μὲνον δημίους ἔχω περὶ ἐμέ, μὰ τὴν τιμὴν μου. "Α! Σχικώ! πτωχέ μου Σχικώ! ποὺ εἰσαι;

— Καλά! εἰπεν δ Κουέλος, αὐτὸ μόνον μη; ἔλειπε. Τώρα καλεῖ καὶ τὸν Σχικώ.

— Απλούστατον, ἀπεκρίθη δ Μωζίρον.

"Ηρχισε δ' ἀπρεπής νὰ φιθυρίζῃ λατινήν τινα παροιμίαν, παρεμφερῆ πρὸς τὴν κατὰ τὸν Μαστρογιάννην καὶ τὰ κοπέλατα του.

"Ο Ερρίκος συνωφρώθη, ἀστραπὴν τρομερῆς ὄργης ἐφώτισε τοὺς μεγάλους μέλακας ὄφθαλμούς του, ἀληθῶς δ' δ Ερρίκος ἐκκόντισε προχρηματικὸν βλέμμα βασιλέως κατὰ τῶν ἀδισκούτων φίλων του.

"Ἐκαντληθεὶς δμως, ἀναμφισβόλως, ὑπ' ιεινῆς τῆς ἔξακεως, δ Ερρίκος ἐπανέπειται ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου καὶ ἔτρεψε τὰ ἵτα τινὸς τῶν ἐν τῷ κανίστρῳ κυναρίων του.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ταχὺ βῆμα ἀντήχησεν εἰς τὸν ἀντιθάλαμον, ἐνεφανίσθη δ' δ Επερνών ἀνευ σκούφου, ἀνευ μανδύου καὶ μὲ τὸ ἐσωκάρδιον ἐσχισμένον.

"Ο Κουέλος καὶ δ Μωζίρον ἐστράφησαν, δὲ Νάρκισσος ὥρμησε κατὰ τοῦ νεωστὶ θεόντος, διὰ δὲν ἐν τῶν αὐλικῶν τοῦ βασιλέως ἀνεγνώριζε μόνον τὰ ίματια.

— Ήσσοῦ Χριστέ! ἀνέκραξεν δ Ερρίκος, τὶ σοι συνέδη;

— Μεγαλειότατε, εἰπεν δ δ' Επερνών, δετέ με. Ιδού πῶς μεταχειρίζονται τοὺς φίλους τῆς Υμετέρας Μεγαλειότητος.

— Κατ' τὶς σε κατήντησεν σύτως; ἡρώτησεν δ βασιλέως.

— Διαβολε! δ λαός σου δ μᾶλλον δ λαός τοῦ δουκὸς δ Ανζοῦ, δστις ἐκράγαζε. ζήτω δ Ενωσις, ζήτω δ λειτουργία, ζήτω δ Γκιζης, ζήτω δ Φραγκίσκος, ἐπὶ τέλους, ζήτω δλος δ κόσμος, οὐχὶ δμως ζήτω δ βασιλέως.

"Επεται συνέχεια.

ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ρώσου Καραμφίν].

Συνέχεια: Τοις προηγούμενον φύλλον.

Ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν Λίζαν.

Η νῦν ἐπῆλθε καὶ ἡ πτωχὴ μήτηρ, εὐλογήσασα τὴν θυγατέρα αὐτῆς, τῇ ηγήθη ἡρεμον ὑπον. Τὴν φορὰν δμως ταύτην αἱ εὐχαὶ τῆς δὲν ἐπληρώθησαν. Η Λίζα ἐκοιμήθη ὑπον ἀνήσυχον καὶ τεταραγμένον. Τὴν καρδίαν τῆς ἐπλήρου τοῦ Εραστού δ μορφή, καὶ τόσῳ ζωηρὰ τῇ παρίστατο, ώστε ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἔξυπνα καὶ ἐστέναζεν.

Πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου δ Λίζα ἡγέρθη καὶ καθήσασα ἐπὶ τῆς χλόης, παρὰ τὴν ὅχθην τοῦ ποταμοῦ, ἔβλεπε περίλυπος τὴν λευκὴν δμιχήλην, πλανωμένην ἐν τῷ ἀέρι· διαλυμένη δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀφινεν ἐπὶ τοῦ πρασίνου τῆς φύσεως τάπητος σταγόνας διαυγεῖς. Παντοῦ ἐπεκράτει σιγή. Αλλὰ ταχέως δ ἀνατέλλων τῆς φύσεως φωστὴρ ἀφύπνισε τὴν κοιμωμένην κτίσιν. Τὰ δάσηκοι οἱ θάμνοι ἀνέζησαν τὰ πτηνὰ ἀνετινάχθησαν καὶ ἡρχισαν διὰ τῆς γλυκείας αὐτῶν φωνῆς νὰ πληρῶσι τὴν φύσιν δρμονίας καὶ χάριτος· τὰ ἀνθη ἡγειραν τὰς κεφαλὰς των, ίνα ἀπολαύσωσι τῶν ζωογόνων τοῦ ἡλίου ἀκτίνων. 'Αλλ' δ μυστιχής Λίζα ἡτο εἰσέπι περίλυπος.

Ω Λίζα, τί σοι συμβαίνει;

Ἐξυπνῶσα πρὸ ὀλίγου ἔτι μὲ τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν, ὅσο, διὰ αὐτά, εὐθυμος, δὲ ἀγνὴ καὶ πλήρης χαρᾶς καρδία σου ἀντηναλλάτο εἰς τὴν λάμψιν τῶν ὄφθαλμῶν σου, διὰ δηλονίας εἰς τὰς σταγόνας τῆς οὐρανίας δρόσου. "Ηδη εἰσαι σύννους καὶ σκεπτική, τῆς δὲ γενικῆς τῆς φύσεως χαρᾶς δὲν μετέχει δ καρδία σου.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν νεαρὸς ποιμήν, παιζων αὐλόν, ὀδήγηει τὸ ποιμνιόν του εἰς τὴν ὅχθην τοῦ ποταμοῦ.

Η Λίζα διηγήθη πρὸς αὐτὸν τὸ βλέμμα της καὶ ἐσκέπτετο.

Ἐὰν αὐτός, δστις κατέχει δηδὴ τὸ λογικόν μου, ἐγεννᾶτο ἀπλοὺς χωρικός, ἀπλοὺς ποιμήν! "Αν διήρχετο ἐνώπιον μου, διδηγῶν τὸ ποιμνιόν αὐτοῦ! "Ω θὰ τὸν ἐχαιρετίζον μειδῶσα, θὰ τῷ ἔλεγον γεμάτη ὅλη χαρά: «Καλημέρα, ἀγαπητέ μου βοσκέ! ποὺ πηγαίνεις; καὶ ἐδῶ ἔχει χόρτον διὰ τὸ ποιμνιόν σου, καὶ ἐδῶ ἀνθίζουν λουλούδια διὰ νὰ σου πλέξω στεφάνη! » Θὰ μὲ παρετήρει φαιδρῶς, θὰ μ' ἐλαύνειν ἐκ τῆς χειρός ίσως... "Ονειροῦν!

Ο ποιμήν, παιζων πάντοτε τὸν αὐλόν του, διῆλθε πρὸ αὐτῆς, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ποιμνίου του, καὶ ἐκρύπτη πέραν λάφου τινός.

Αἴρηντος κρότος καπνὸς ἐπλήξει τὰ ώτα τῆς Λίζας.

Παρετήρησεν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ εἰδει λέμβον καὶ ἐν αὐτῇ τὸν Εραστον.

Ἐτρεμε σύσσωμος, οὐχὶ βεβαίως ἐκ φόβου.

Ηγέρθη, προσεπάθησε νὰ φύγῃ, ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθη.

Ο Εραστος ἐπήδησεν εἰς τὴν ὅχθην, ἔφθασε τὴν Λίζαν καὶ δ πόθος της ἐν μέρει ἐπληρώθη, διότι ἐκεῖνος τὴν παρετήρει μετὰ χαρίεντος βλέμματος. Τὴν ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρός...

Καὶ δ Λίζα;

Η Λίζα ἴστατο κάτω νεύουσα, μὲ διαπύρους τὰς παρειάς, μὲ τρέμουσαν καρδίαν. Δὲν ἡδυνήθη νὰ ἀποσύρῃ τὴν χειρά της, δὲν ἡδυνήθη νὰ δυποχωρήσῃ, διότι ἐκεῖνος τὴν ἐπληρίασε καὶ μὲ τὰ ρόδινά του χείλη τὴν ἐφίλησε! "Αχ! τὴν ἐφίλησε μὲ τόσην θερμότητα, ώστε ἐνόμισε δι τοῦ κόσμος ὅλος θὰ μετεβάλλετο εἰς φλόγας.

Αγαπητή μου Λίζα, εἰπεν δ Εραστος, ἀγαπητή μου Λίζα, σὲ ἀγαπῶ.

Καὶ αἱ λέξεις αὐται ἀντήχησαν εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας αὐτῆς, ως οὐράνιος γλυκεῖα μουσική. Μόλις ἐτόλμα νὰ πιστεύῃ εἰς τὰ ώτα της καὶ...

Αλλὰ παρατιώ τὴν γραφίδα.

Τοῦτο μόνον προσθέτω, δτι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς ἐκστάσεως ἔξελιπε τῆς Λίζης ἡ δειλία.

Ο Εραστος ἡδυνόσεν δτι ἀγαπᾶται καὶ μάλιστα μετὰ πάθους ὑπὸ νεαρᾶς, ἀγνῆς καὶ εἰλικρινοῦς καρδίας.

Ἐκάθηντο ἐπὶ τῆς χλόης εἰς μικρὰν ἀπ' ἄλλήλων ἀπόστασιν. Εθεώρει δ εἰς τὸν ἔτερον εἰς τοὺς ὄφθαλμούς, καὶ δύο μόνον λέξεις ἐξήρχοντο τῶν χειλέων των: "ἀγάπα με."

Δύο ώραι παρηλθον οὕτω καὶ διὰ τοὺς ἔραστας ἐφάνησαν στιγμαί. Επὶ τέλους δ Λίζα ἀνεμνήσθη τῆς μητρός της. "Ωφειλον νὰ χωρισθῶσι, διότι αὐτη θὰ ἀνησύχει.

Αχ, Εραστε! θὰ μὲ ἀγαπᾶς πάντοτε;

Πάντοτε, γλυκεῖα μου Λίζα, πάντοτε!

Εἰμπορεῖς νὰ μοι τὸ δρκισθῆς;

Εἰμπορῶ, ἀγαπητή μου Λίζα, ἡμπορῶ!

Οχι, δὲν θέλω δρκους. Σὲ πιστεύω, Εραστέ μου εἶνε δυνατόν ποτε νὰ ἀπατήσῃς τὴν δυστυχητη Λίζαν; Τοῦτο δὲν εἰμπορεῖ νὰ γίνη.

Ποτέ, Λίζα μου, ποτέ.

Πόσον είμαι εύτυχης! πόσον θὰ χαρῇ δ πτωχὴ μητέρα μου δταν μάθη δτι μὲ ἀγαπᾶς.

Αχ! Λίζα, δχ! Δὲν πρέπει νὰ τῆς εἰπῆς τίποτε.

Διατί;

Διότι οἱ γέροντες εἶνε πολὺ ὑπόπτοι. Ισως ὑποθέση κακένα.

Δὲν είμπορει νὰ τὸ ὑποθέσῃ.

Αλλα, σὲ παρακαλῶ, μὴ της εἰπῆς σούδε λέξιν δι' αὐτό.

Καλά, πρέπει νὰ σὲ ἀκούσω, ἀν καὶ δὲν θέλεια νὰ κρύψω τίποτε ἀπὸ τὴν μητέρα.

Απεχαιρέτισαν ἀλλήλους, ἡσπάσθησαν διὰ τελευταίαν φορὰν καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ βλέπωνται ἐκάστην ἐσπέραν εἰτε εἰς τὸ πλησίον μικρὸν δάσος, εἰτε εἰς μέρος της καλαύησης.

‘Η Λίζα ἐπέστρεψεν, ἀλλ’ οἱ ὄφθαλμοί της μυριάκις ἀνεζήτησαν τὸν Ἐραστόν, ὅστις ἴστατο εἰσέτι παρὰ τὴν ὅχθην, παρακαλούσθων αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματος.

Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν καλύβην της, ἀλλοίκ παρ’ ὅτι ἔξηλθε. Τὴν μαρφήν της, τὰς κινήσεις αὐτῆς πάσας, περιέβαλλεν ἔγκαρδίος χαρά. «Μὲ ἀγαπᾶ», ἐσκέπτετο, καὶ ἡ σκέψις αὕτη τὴν κατέθελγεν.

— ‘Ἄχ! μητέρα, εἶπεν ἡ Λίζα εἰς τὴν μόλις ἔζυπνήστατην μητέρα της, τί ώραῖο πρωτ! Μιὰ χαρά εἶναι ἔξω. Τὰ πουλιά δὲν κελαδοῦσαν ποτὲ γλυκύτερα· ὁ ἥλιος δὲν ἦτο ποτὲ ωραιότερος· τὰ λουλούδια ποτὲ δὲν ἐμοσχισθοῦσαν τόσον!

‘Η γηραιὰ μήτηρ, ἐπὶ βακτηρίας στηριζομένη, ἔξηλθε τῆς καλύβης, ἵνα ἀπολαύσῃ τῆς ζωγόνου πρωΐας, ἢν τόσῳ ἔξαισίως τῇ περιέγραψεν ἡ θυγάτηρ της.

Καὶ ὅντας· τῇ ἐφάνη λίκιν εὐχάριστος. Δι’ αὐτὴν ἡ εὐθυμία τῆς ἀγαπητῆς θυγατρὸς ἦτο εὐθυμία γενικὴ τῆς φύσεως.

— ‘Ἄχ! Λίζα, ἔλεγεν ἡ γραῖα, πόσον εἶναι ώραια τὰ χαρίσματα τοῦ Θεοῦ· δὲν εἴμι ίκανή νὰ θυμάσω τὸν ώραῖον οὐρανόν, ὁ ὅποιος ὄμοιαί εἰναι μὲ μεγάλην σκηνήν, καὶ τὴν γῆν, ἡ ὅποια κάθε χρόνον σκεπάζεται μὲ νέα χορτάρια, μὲ νέα λουλούδια. ‘Ο Θεός, ως φαίνεται, πρέπει νὰ ἀγαπᾷ πολὺ τὸν ἀνθρώπον, ἀφοῦ ἐστόλισε διὰ αὐτὸν τὸν κόσμον τόσον ώραια. ‘Ἄχ! Λίζα, ποιὸς θὰ ἥθελε νὰ ἀποθάνῃ ἀν δὲν εἴχε λύπη; . . . Αὐτὸς θὰ εἶναι ἀνχυκατῶν, ως φαίνεται, θὰ ἐλησμονούσαμε ἵσως τὴν ψυχήν μας, ἀν τὰ ὕματα μας δὲν ἔργαντο κάποτε μὲ δάκρυα.

Καὶ ἡ Λίζα ἐσκέπτετο: «‘Ἄχ! εὔκολωτερον θὰ λησμονήσω τὴν ψυχήν μου ἢ τὸν ἀκριβόν μου φίλον!»

‘Ο Ἐραστός καὶ ἡ Λίζα, φοβούμενοι μὴ παρθῆσαι τὴν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν, ἔβλέποντο καθ’ ἑκάστην ἐσπέραν — ἀφοῦ ἡ μήτηρ τῆς Λίζης κατεκλίνετο — παρὰ τὴν ὅχθην τοῦ ποταμοῦ ἡ εἰς τὸ μικρὸν δάσος, ἀλλὰ συχνότερον ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν γηραιῶν δρυῶν, εὐρισκομένων εἰς μικρὰν ἐκ τῆς καλύβης ἀπόστασιν. Αἱ δρῦς αὗται ἐσκιάζουν βαθεῖαν πλὴν καθαρὰν δεξιμενὴν πρὸ πολλοῦ ὄρυχθεῖσαν. ‘Εκεῖ πολλάκις ἡ ἥρεμος σελήνη ἡργύρου διὰ τῶν ωχρῶν ἀκτίνων της τὴν ἔανθην τῆς Λίζης κόμην, μεθ’ ἡς ἔπαιζον οἱ Ζέρφυροι καὶ ἡ χειρὶς τοῦ ἐραστοῦ της πολλάκις παρετηρεῖτο δάκρυ εἰς τοὺς ἀθώους ὄφθαλμοὺς τῆς Λίζης, τὸ ὅποιον ὁ Ἐραστός ἐσπούγγιζε δι’ ἐνός φιλήματος. ‘Ενηγκαλίζοντο ἐκεῖ ἀλλήλους, ἀλλ’ ἡ ἀγνή καὶ δειλὴ σελήνη δὲν ἔκρυπτε τὸ πρόσωπόν της εἰς τὰ νέφη. ‘Ησαν δύσπιλοι καὶ ἀκακοί αἱ ἀγκάλαι των!

— Πότε, ἔλεγε πρὸς τὸν Ἐραστόν ἡ Λίζα, ἄχ, πότε θὰ μου εἰπῆς: «εὲ ἀγαπῶ, ἀγαπητὴ μου!» Πότε θὰ μὲ σφίζῃς εἰς τὴν ἀγκαλιά σου καὶ θὰ μὲ κυττάξῃς μὲ αὐτὰ τὰ γλυκά σου ὕματα; Τότε θὰ αἰσθάνωμαι τόσον καλά, τόσον καλά, ὡστε θὰ λησμονῶ τὸν ἔαυτόν μου, θὰ λησμονῶ ὅλα, ἔκτὸς σέ. Μοὶ φαίνεται παράξενον, πολὺ παραξενον, πως ὑμποροῦσα ἀλλοτε

νὰ ζῷ ἡσυχα, νὰ γελῶ, χωρὶς νὰ σὲ γνωρίζω. Τώρα δὲν τὸ ἐννοῶ· τώρα μοὶ φαίνεται ὅτι, χωρὶς ἐσέ, ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ζωή, εἶναι λύπη καὶ στενοχωρία. ‘Αν δὲν βλέπω τὰ ὕματα σου μοὶ φαίνεται σκοτεινὸν τὸ ώραῖον φεγγάρι· ἀν δὲν ἀκούω τὴν φωνή σου μὲ λυπεῖ τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀκδονιού· ἀν δὲν αἰσθάνωμαι τὴν ἀναπνοήν σου τὸ ἀεράκι δὲν μὲ εὐχαριστεῖ.

‘Ο Ἐραστός κατεθέλγετο μὲ τὴν βοσκοπούλαρ του — οὔτες ὡνόμαζε τὴν Λίζην — καὶ βλέπων πόσον τὸν ἡγάπα, ἐφίνετο καὶ αὐτὸς ἀγαπητότερος.

Αἱ τέρψεις τοῦ καλοῦ κόσμου τῷ ἐφεύνοντο μηδέν, συγκρινόμεναι: πρὸς ὅσα ἡ καρδία του ἀπῆλανεν ἐκ τῆς ἀγνής ἀγαπῆς τῆς ἀθώας Λίζης. Μετ’ ἀποστροφῆς ἀνεμιμνήσκετο τῆς χειμερινῆς ἡδυπαθείας, δι’ ἡς ἐμεύσκοντο ἀλλοτε αἱ αἰσθήσεις του. ‘Θά ζῷ — ἐσκέπτετο — μετὰ τῆς Λίζης ὡς ἀδελφὸς μὲ ἀδελφήν· δὲν θὰ καταχροσθῶ τῆς ἀγάπης της· οὔτω θὰ εἰμαι πάντοτε εὐτυχής.

‘Ασυλλόγιστε νές! Γνωρίζεις τὴν καρδίαν σου; ‘Η σκέψις πάντοτε θὰ κρατῇ τῆς αἰτητεώς σου;

‘Η Λίζα ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἐραστού νὰ ἐπισκέπτηται συχνάκις τὴν γραῖαν μητέρα της λέγουσα τῷ Ἐραστῷ: «Τὴν ἀγαπῶ, ἔλεγες, καὶ θέλω τὸ καλόν της, μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ νά τε βλέπη εἶναι πολὺ μεγάλη εὐτυχία δι’ αὐτήν».

Τῷ δόντι· ἡ μήτηρ τῆς Λίζης ἔχαιρε βλέπουσα αὐτόν. Ηὐχαριστεῖτο νὰ συνδιαλέγηται μετ’ αὐτοῦ περὶ τῶν νεανικῶν αὐτῆς ἡμερῶν, περὶ τοῦ δυστυχοῦς συζύγου της· πῶς κατὰ πρῶτον συνηντήθη μὲ τὸν ἀγαπητόν της; ‘Ιδού, πῶς τὴν ἀγαπῶ οὐτοις, καὶ μὲ πόσην ἀγάπην, μὲ πόσην ὄμονοιαν συνέζων. ‘Ἄχ! δὲν ἡμποροῦσε νὰ χορτάσῃ ὁ ἔνας τὸν ἀλλον, ἔως ποὺ τὸν πῆρε ὁ Θεός; ἀπέθανε ἀπάνω στὰ χέρια μου!»

‘Ο Ἐραστός ἤκουεν αὐτῆς μετ’ ἀπροσποιήτου εὐχαριστήσεως. ‘Ηγόραζεν ἐκ τῆς ἴδιας τὴν ἐργασίαν τῆς Λίζης καὶ πάντοτε ἥθελε νὰ τὴν πληρώνῃ τὸ δεκαπλάσιον ἀφ’ ὅτι ἡ ἀγαπὴ γραῖα ἐζήτει, ἀλλ’ αὐτὴ δὲν ἔδέχετο ποτὲ τὰ περιττά.

Οὔτω παρθήσθων πολλαὶ ἔδομαδες.

‘Εσπέραν τινὰ ὁ Ἐραστός ἡναγκάσθη νὰ πειμείνῃ ἐπὶ πολὺ τὴν Λίζην· τέλος αὕτη ἐφάνη, ἀλλ’ ἡτο τοσοῦτον μελαγχολική, τοσοῦτον ωχρά, ὡστε ὁ Ἐραστός ἐφοβήθη. Οἱ ὄφθαλμοί της ἤσαν κόκκινοι ἐκ τῶν δακρύων.

— Λίζα, τι ἔχεις Λίζα;

— ‘Ἄχ! Ἐραστέ, ἔκλαια.

— Διατί;

— Θὰ σου τὰ πῶς ὅλα μὲ ἐζήτησε διὰ γυναικά του διαίδεις ἐνός πλουσίου χωριοῦ, ἀπὸ τὸ γειτονικό μας χωριό. ‘Η μητέρα θέλει νὰ τὸν πάρω.

— Καὶ σύ; . . .

— Κακέ! μέρωτάς; Μόνον τὴν μητέρα μου λυποῦμαι ποὺ κλαίει, καὶ λέγει ὅτι δὲν θέλω τὴν ἡσυχία της καὶ διὰ τὸν δακρυσμόν της θάνατόν της, ἐὰν δὲ μὲ πανδρεύσῃ πρὶν ἀποθάνῃ. ‘Ἄχ! ἡ καῦμένη

ἡ μητέρα δὲν γνωρίζει ποτὸς μὲ ἀγαπᾶ!

‘Ο Ἐραστός ἡσπάσθη αὐτὴν τῇ ἔλεγεν ὅτι ἡ εὐτυχία της εἶναι δι’ αὐτὸν πολύτιμος, τὸ πᾶν τέλος, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς της θὰ τὴν λαθῇ καὶ θὰ ζήσῃ εἰς τὰς ἔξοχας, εἰς τὰ δάση, εἰς τὸν παραδεισόν!

— Σὺ δύμας δὲν μπορεῖς νὰ γίνης ἀνδράς μου, ἔλεγεν ἡ Λίζα ἐλαφρώς στενάζουσα.

— Καὶ διατί;

— ‘Ἐγὼ εἰμαι χωρική.

— Μὲ ὑδρίζεις. ‘Ἐγὼ θέλω καρδίαν τρυφερὰν καὶ ἀθώαν, δι’ αὐτὸν καὶ ἡ Λίζα εἶναι πάντοτε μέση εἰς τὴν καρδιά μου.

‘Η Λίζα ἐρρίφη εἰς τὰς ἀγκάλας του; καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ ἀθώότης της κατεστράφη!

‘Ο Ἐραστός ἡσθάνετο ἔκτακτον ταραχήν. Ποτὲ ἡ Λίζα δὲν τῷ ἐφάνη ἐρασμιώτερα, ποτὲ τὰ φιλήματά της δὲν ἤσαν θερμότερα. Αὕτη οὐδὲν ἔγνωριζεν, οὐδὲν ὑπωπτεύετο, οὐδὲν ἔφοβετο — τὸ σκότος ὑπέθαλπε τὰς ἐπιθυμίας. — Οὔτε δὲν ἔλαμπεν ἐπὶ τοῦ οὐράνου, οὐδεμία ἀκτὶς ἡδυνήθη νὰ φωτίσῃ τὴν ἀμαρτίαν.

‘Ο Ἐραστός αἰσθάνεται ὅτι τρέμει καὶ ἡ Λίζα τρέμει χωρὶς νὰ γνωρίζῃ δύμας τὴν αἰτίαν καὶ τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται.

— ‘Ἄχ! Λίζα ποὺ εἶναι ὁ ἀγγελος φύλακας σου; Ποὺ ἡ ἀθώτης σου;

‘Η ἀποπλάνησις ἔπηλθε πάραποτα. ‘Η Λίζα ἐξεπλήσσετο καὶ ἥρωτα. ‘Ο Ἐραστός δὲν φωτίζει — ἔζητε λέξεις καὶ δὲν εύρισκε.

— ‘Ἄχ! φοβοῦμαι! — ἔλεγεν ἡ Λίζα — φοβοῦμαι μήπως ἐπαθαμεν τίποτε κακόν. Μοῦ φαίνεται ὅτι ἀποθαίνω . . . ἡ ψυχὴ μου . . . ‘Οχι, δὲν ἡξεύρω νὰ τὸ εἰπῶ . . . Δὲν ὄμιλες, ‘Ἐραστέ; ἀναστενάζεις; . . . Θεέ μου! τί εἶναι!

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἤστραφεν· ή βροντὴ ἀντήχησεν. ‘Η Λίζα ἔτρεψε σύσωμος.

— ‘Ἐραστέ μου, τῷεπίπε, φοβοῦμαι τὴν βροντήν, διότι . . .

‘Ἐνέσκηψε λαίλαψ· δένεμος ἐτύριζεν ἀνάμεσον τῶν δένδρων. Βροχὴ ἔπιπτεν — ἐφανεῖτο ως εἰς ὀλύρετο ἡ φύσης διὰ τὸν ἀπολεσθεῖσαν ἀθώοτητα τῆς Λίζης.

‘Ο Ἐραστός προσεπάθει νὰ καθησυχάσῃ αὐτήν, τὴν συνώδευσε δὲ μέχρι τῆς καλύβης. Τὰ δάκρυα ἔπιπτον κραυγηδὸν ἐκ τῶν ὄφθαλμῶν τῆς Λίζης ὅτε ἀπεχαριτίσθησαν.

— ‘Ἄχ, ‘Ἐραστέ! εἰπέ μου, θὰ εἰμεθα εὐτυχεῖσα καθὼς πρῶτα;

— Θὰ εἰμεθα, Λίζα, θὰ εἰμεθα, τῇ ἀπήντησε.

— ‘Ο Θεός νὰ δώσῃ! Δὲν μπορῶ νὰ μὴ πιστεύσω τὰ λόγια σου, διότι σὲ ἀγαπῶ! ‘Αλλὰ μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου . . . Φθάνει! Φθάνει. Καλὴν νύκτα. Αὔριον, αὔριον, θὰ σὲ ιδω πάλιν.

— Επεται τὸ τέλος.